

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

..... ΤΟ ΕΡΗΜΟ ΧΑΝΙ

Β'.

"Εξαψα ένα προχωρούσαμε ένα όραμα φάνηκε και γύρισε άστραπιασώς από τα μάτια μας, σαν τη διαβολική πεντάμορφη, που ζοφύριαν τον Φάουστ. Κάτω, πέρα μακριά, όπως όλοκληρες δρόμων, έσχίστηκαν τα σύννεφα και στη πλαγιά ενός μύθου και ψηλού βουνού συννεφοκαπνισμένου, που στον ουρανό μας φαινόταν πώς άνεβαινε, είδαμε να φωτίζεται από τις τελευταίες άστρίνες του ήλιου, ένα γελαστό χοιριό με άσπρα, κάτασπρα σπυράκια, με άσπρους μυαρώδες ψηλοούς, που φαινόταν σαν άσημενίου, με δέντρα πράσινα, με κλαριά, με χορμάτα κι έριδιαιούς. Το όνειρο αυτό δεν βίασταζε πολύ. Σιγά-σιγά η άσπια του ήλιου έσβησε, τί συνέφα ξαναφορούσαν και το χοιριό γάθηκε άπ' τα μάτια μας. Βεβήθαμε έτσι και πάλι στον άτελειστο δρόμο μας, που τώρα τον έβγαρε και τό σκοτάδι της νύχτας και θαυτογυάλισαν σαν μάτια πελαμένον, τα νερά.

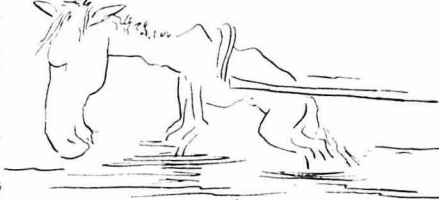

Κατασκαμμένο κι έλεεινό...

σαν άσημενίου, με δέντρα πράσινα, με κλαριά, με χορμάτα κι έριδιαιούς. Το όνειρο αυτό δεν βίασταζε πολύ. Σιγά-σιγά η άσπια του ήλιου έσβησε, τί συνέφα ξαναφορούσαν και το χοιριό γάθηκε άπ' τα μάτια μας. Βεβήθαμε έτσι και πάλι στον άτελειστο δρόμο μας, που τώρα τον έβγαρε και τό σκοτάδι της νύχτας και θαυτογυάλισαν σαν μάτια πελαμένον, τα νερά.

Αξαψα ό Σπαράξης στάθηκε. — Σάν σπιτί δεν σάς φαίνεται, κεί κάτω; μάς ρώτησε. Πραγματικώς μέσα στη θολούρα ένα τεράστιον λευκό άσπριζε σαν τεράστιο διαμάντι. Χωρίς διόλου λαμπόν νά σσεαγτούμε τραβήξαμε προς τό εκεί...

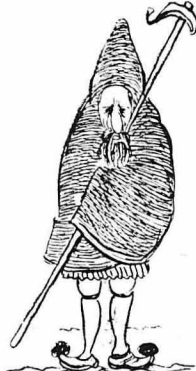
Τό σπυράκι αυτό ήταν σ' ύψωμα, νόστιμο, αλλά κατασκαμμένο κι έλεεινό, χωρίς παράθηρα και πόρτες. Άπ' έξω, τέσσερα-πέντε άλογα έζωιόντο, με τά πόδια τους ψηλά, σαν τσακισμένα ξύλα και κορώα μαύρα και γυαλιστερά, τσιμπούσανε και τρώγανε τά μάτια τους. "Όταν πληρώσαμε, τά κορώα άνοιξαν κάτι μεγάλα, άπλωτά φτερά, γυαλιστερά, γαλάζωχονα, όμοια μ' άτσάλι, και πέταξαν άπάνω στον θολό, τόν στάζοντα, τόν διαρρέοντα ουρανό μ' ένα φτερένιο παράλασμα, και βοήτητο μεγάλω.

Τό άλογο άγωνιζότανε μέσα στις λάσπες νά βγάλη τόν άνήφορο...

Άπό τά άνοιχτά και γινικά τού σπιτιού παράθηρα, καπνός γαλάζιος έβγαυε και όμιλιές άκωιόνταν από μέσα. — Γιά σταθήτε! Πώς πάμε έτσι σαν στραβοί, είπε ό Πλαστήρας, κι έπρότεινε κατά της πόρτας τό τουφέκι του. — ΕΞΕΞΕΞ! ποιοι είστε αυτού τό μέσα; φώναξε. — Ήμεις! άποκρίθηκε μιά φωνή. — Ποιοι είσαστε σεις; — Νά! Έλληνες στρατιώτες!

Έμπήραμε μέσα. Ένας λοχίας, τρείς δεκανεϊς και τρείς-τέσσεροι στρατιώτες έστεσαν γύρω-γύρω, σέ μιά θεορατή φωτιά, κρατώντας τους μανδύες τους στά χέρια άπλωτούς, για νά στεγνώσουν. "Ήσαν της διλοχίας Κονταράτου, άποκοπέντες για κάποια ίσπρησία άπ' τό άλλο σώμα, και τώρα φάχανε για νά τό βρούνε. "Ήσαν από ώρες κι' αυτού εκεί κι' όμως δεν τό είδαν να περάση. Είχαν μάλιστα μαζί τους κι' ένα κόρορο γεμάτο ψωμί, τυρί και άρνουλια, κι' άπορούσαν τί νά κάμουν! Στάθησαν εκεί για νά περιμένουν, μήπως περάσει ή διλοχία τους, μα ώρες πολλές περιμέναυ και δεν την είδαν νά φανή. Κι' έμεις πάλι που ρχόμασθε άπ' τόν ίδιο δρόμο, δεν τη συναντήσαμε.

— Τί τούς φυλάτε, βρε παιδιά!

— Τί έγινε; Σκότισχε ή γή και την κατάπτε; "Έτσι έμειναν κι' αυτού στο κάτασπρο αυτό σπυράκι, που ήταν Τουρκικός σταθμός, μοσκατοστραμμένος από τους δικούς μας. Σπάσανε όσα πορτοπαράθηρα άπόκείναν, γιατί ξύλα δεν ίπάρχανε εκεί κοντά κι' άνάψανε φωτιά νά ζεσταθούν. 'Ο λοχίας Φλέξης, σκοπευτής δεινός, ελεε σκοπούσα με τό Μάνλιεζ, μιά σιταροκουφούρα, και την έψηνε άπάνω στη φωτιά. Μιά άηδία ήτανε ή σιταροκουφούρα αυτή. Μαύρο τό κραές της και λοχιά σαν τίς κακές τίς πεθερές.

"Ο δεκανεϊς Μέργγλης άστεινέονταν με τό... ψιφτό. — Μωρέ, που τόν βόρκατε αυτόν τόν Καλλικάντζαρο που φήνετε; — Καλλικάντζαρος είνε; — Άιη! τί; Δεν βλέπετε που δεν στάει!... — Άια σου δώσωνά κι ή φάς.

"Η ώρα περνούσε κι' όια τά πέρατα σκοτεινιαναν. Έπλάκωσε βαρυιά και κρύα νύχτα παγωμένη. Κάναμε λαμπόν συμβούλιο άν θα μέναμε εκεί, ή θα τραβούσαμε άκόμα πέρα, ως νά βοήσασαμε χωριό. Έμεις οι νεοέληθοντες είμασθε της ίδιας ιδέας νά μείνομαε, ό Φλέξης όμως εφώνάζε στους δικούς του νά φύγουν. — Που νά πάμε; έδω έζωμα στήγη ταύλαχιστον για νά μη βροζόμασθε! Έλεγαυ εκείνοι.

— Τού λόγου σου, είσαι που μίλησες, κύριε άλογοδικηφόρε;

— Και τί θα κάρησ όλη νύχτα; Έδλε δεν έχει πούθενά κι' έμεις εκάψαμε και πόρτες και παράθηρα. Έκάναν και τά κρεβάτια. Αύτη τη στιγμή άκούσαμε θόρυβο στο δρόμο. Χορικοί τυλιγμένοι σέ μαύρες κάπυτες με καπνούλες ψηλές, έφζονταν με βόδια και με άλογα, άπλωμένοι από τά δόντια, με τουφέκια και γαντζάκια και καταπορούμενοι ός τρέμα κι' άμυάτες Τουρκικές.

"Αυα μάζ είδαν έτροξαν και μάζ δώσανε κρηθρές από μέλι χροπό που τό κρατούσανε μέσα σέ τενεζάδες. Ένα μέλι που μάζ φάνηκε ίπέροχο, που έλιονε στο στήμα κι' άνεβιδε μωρωδιές άπθέων και άνοϊζέας. Σάβανε άκόμα νά μάζ φίλησουνε τά χέρια άπ' τη χαρά τους.

"Ένας γέρος, που έτρεμε από τη συγκίνηση, έκανε τόν σταυρό του, που τόν άζύσινε ό Θεός νά ιδή τέτοιαν ήμερα. — Τί έχετε στα άλογα; ρώτησαμε. — Τά πράγματά μας. Τά είχαμε κρηθώσει από τό χοιριό, γιατί οι Άγάδες, τά σπαλιά, ήθαν νά μάζ κάμουν! Τώρα κρηθώμασε στα τζάκια μας.

Και έπειτα μ' ένα παρότιον πρόσθεσαν: — Τί τούς φυλάτε τούς μαγαρισμένους;

— Τί νά τούς κάνομαε; — Νά τούς κλαδέψετε. — Μά προσκνήνησαν, γέρο-παλιό. — Προσκνήνηαν λέει!... "Αχ, τούς Τουρκούς δεν τούς ξερότε!... Μα έχουν μέσσα τα σενλά αυτά;

Ζήτησαμε κατόπιν διάφορες πληροφορίες από αυτούς. Νά μη μοϊκούμε στα Τουρκικά χοιριά, μάζ είπαν, γιατί εκδεν μάζ έγγωιόταυ!... Μόνον νά τραβήξομαε εμπρός και θα βρούμαε ένα χάνι. Σ' αυτό μένει κάποιος Χοιριανός. Νά τό προτιμήσομαε. Είχε και ένα άλλο χάνι, μιά ώρα παρακάτω, αλλά σ' αυτό νά μη ζυγώσομαε. Τό ελες ένας Τουρκός άγιος, μα έχάθηκε τώρα με τό σφεαίρι, και μένει έρημο, φοβερό στους διαβάτες. Δεξιά κι' άριστερά, κομμένα, πίσω από λαγκαδιές πικνές και ράχες, είνε δυό αντίχριστα χοιριά, δυό Τουρκοχοιριά, που κάθονται φανατικοί Τουρκοί. Νάχομαε λοιπόν τό νού μας...

"Ένας γέροντας που έτρεμε από τη συγκίνηση.

"Έπειτα μάζ άποκαιρέθησαν: — Άίντε, ώρα καλή σας, βρε παιδιά, και γρήγορα καλή πατριδά! Και αυτίονο που σάς είπαμαε, μακριά από τίς κακοτοπιές δώ πέρα... Και όταν λεγάτα άποκαιρένησαν, γυρίζει ένας νέος και μάζ λέει: ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνείχεια.